

MARGUTIS

Zilevicius J
166 Park Place
ELIZABETH N J

Cor

DARIAUS — GIRĖNO PAMINKLAS CHICAGOJE
25 d. Liepos Ruošiamą Didelės Iškilmės Prie DARIAUS — GIRĖNO PAMINKLO.

Volume XV

No. 13

MARGUTIS

Published semi-monthly on the
15th and the 30th

ANTANAS VANAGAITIS
Editor-Publisher

Entered as second-class matter at
the post office at Chicago, Illinois
May 16th, 1928, under the act of
March 3rd, 1879. SUBSCRIPTION
PRICE \$2.00 per year, 10 cents per
copy. The publisher assumes no
responsibility for return of un-
solicited manuscript.

MARGUTIS, 6755 S. Western Ave.
Chicago, Ill.
Phone GROvehill 2242

Adv. Antanas A. Olis

Adv. R. A. Vasalle

Adv. A. Lapinskas

134 North La Salle Street
Room 1308

Telephone RANDolph 0332
CHICAGO, ILL.

Phone CANal 6122

DR. S. BIEŽIS, M. D.

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street

Valandos: nuo 1—3 ir 7—8 vakare.
Seredomis ir Nedēļ. pagal sutartį
Rez. 6631 So. California Ave
Telephone REPublic 7868

Office Tel. HEMlock 5524
Emergency: Call MIDway 0001
Res. Tel. HEMlock 1643

Dr. Albert J. Valibus

PHYSICIAN and SURGEON
Valandos:

Nuo 1 iki 3 ir nuo 6 iki 8 val. vak.
2408 W. 63rd St.

Ofiso ir Res. Tel.:
LAFayette 7020

DR. STANLEY NAIKELIS
PHYSICIAN AND SURGEON

3343 So. Halsted Street
OFISO VALANDOS:

Kasdien, Išskiriant Sekmadienius --
nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo
7 iki 8:30 val. vakarais.

REAL ESTATE**NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS****JOHN PAKEL**

JOHN PAKEL

Statau visokios rūšies naujus na-
mus ant lengvų mėnesinių išmokė-
jimų. Darau visokį taisymo darba
be jokio cash įmokėjimo ant leng-
vų mėnesinių išmokėjimų. (Išgau-
nu geriausį atlyginimą iš Fire
Insurance Kompanijų dėl taisymo
apdegusių namų). Darau paskolas
ant naujų ir senų namų ant lengvų
mėnesinių išmokėjimų nuo 5 iki 20
metų. Reikale kreipkitės prie

JOHN PAKEL

Insurance and Loans

6816 S. Western Avenue

Phone Grovehill 0306

Antanas B. Petkus

Dvi Naujos, Moderniškos Koplyčios
Pagrabams

Viena: Chicago, Ill. — 6812 So. Western Ave.
GROvehill 0142

Antra: Cicero, Ill. — 1410 South 50th Ave.
CICero 2109

Puikus patarnavimas laidotuviams. Dar puikesnės
koplyčios šermentims. Reikale, kreipkitės į laidotuvių
direktorių **ANTANĄ B. PETKŲ**.

MARGUTIS

Foremost Lithuanian Journal
of Music, Folklore and
Humor.
— Synchronized With —
Outstanding Radio Programs
Covering Homes of a Million
Lithuanians.

Lietuvai Vaduoti Sąjungos Pareiškimas Lietuvių Visuomenei

Priimtas L. V. S. Metiniame Suvažiavime Birželio 28 d.,
1942 m. Pittsburgh, Pa.

LIETUVA JAU APSISPRENDUS PEREITO KARO METU

JUNGTINĖS Amerikos Valstybės, visokiariopai rėmusios tautas, kariaujančias prieš Ašies diktatūrą, siekiančią pavergti pasaulį, pagaliau su ginklu stojo pačios į jų eiles, — stojo ne vien tam kad apgintų ir apsaugotų savo laisvę ir savo interesus, bet ir tam kad, su savo talkininkais laimėjus karą, padarytų teisingą taiką. Tokį demokratijų kariavimo tikslą grindžia Prezidentas Roosevelt savo Keturiomis Laisvėmis, tokį ji skelbia ir Atlanto Čarteris. Tautos, tos ginklo draugės, vadovaujamos Jungtinių Am. Valstybių, ir Anglijos sutikusios su Čarterio dėsniais, glaudžiau susirišo tam tikrą sutartimi į talką, pasivadintą United Nations, Jungtinės Tautos. Jų skaičius dabar pasiekė, prisidėjęs Meksikai ir Filipinams, dvidešimtis aštuonių.

Karinės Jungtinių Tautų vadovybės nuolat dirba strateginius planus karui laimėti, o jų atsakingieji politikai svarsto, ruošia sumanymus, kaip nuniokoti karo kraštui atkurti, kaip įsteigti taiką, kad ji būtų teisinga, pastovi ir saugi. Tam galui sudarytos iš Talkos atstovų dvi komisijos: viena Londone, antra Washingtone.

Rodės, visa gerai klosis. Bet štai, Maskvos valdovai įsimanė reikalauti iš Anglijos ir iš J. A. Valstybių, kad pripažintų Rusijai Pabaltijį ir kitus kraštus, pirma jų smurtu pasigrobtus ir vėliau patekusius į Vokiečių vergovę. Tą reikalavimą Rusai buvo įsigėidę turėti garantuotą sutartyse su tom dviem demokratinėmis galybėmis. Prezidentas Roosevelt pasipriešino tai neteisčiai Maskvos pretenzijai, prieštaraujančiai Atlanto Čarterio antram straipsniui, kur pasakyta: „Nepageidaujamos jokios teritorinės atmainos, nesutinkančios su LAISVAI išreikšta tautos valia“. O Rusija savo laiką yra pritarus Čarteriui. Už tą teisingos Prezidento Roosevelt valios atsparumą, nutolinusi Pabaltijui užgrobimo pavojų, mes Lietuviai turime būti labai dėkingi

Lietuvos atstovybės, kur buvo užsilikusios, protestavo tiek Rusijos, tiek Vokietijos smurtus, padarytus ir tebedaromus jų atstovaujamam kraštui, ir nevieną sykį yra pareiškusios jog Lietuva, jei būtų įmanomų sąlygų, aktingai, veikliai įrodytų savo paramą kariaujančioms demokratijoms. Norint tapti aktingai, Lietuvai reikia turėti savo vyriausybę, o ji galima įsteigti tik svetimame draugingame krašte, kaip yra įsteigę Čekoslovakai, Lenkai ir kiti savo vyriausybės. Kol Pabaltijo kraštai neturi savo vyriausybių, tol jie negali tapti United Nations Talkos nariais, tol kiti už jų nugaros ir jų sąskaiton projektuoja pokarinę pasaulio santvarką, tol Atlanto Čarterio raidė jiems netikra, tol jam graso pavojus prarasti moralinę vertę.

Rusijos valdovai, negavę nei iš Amerikos, nei iš Anglijos jų siekiamos garantijos vėl pasijungti Lietuvai, Latvijai ir Estijai, neatšizadėjo betgi to savo pikto ingeido. Molotovas dar tebebuvo Washingtone, o Maskvos spauda jau skelbė Rusija neužlesianti niekam nei pėdos Lietuvos, Latvijos ir Estijos žemių, pati jas ginklu pasiimsianti. Po tokio gąsdinančio garso imta skleisti, kad Pabaltijo kraštai turėsia pasisakyti, karui pasibaigus, ar jie nori būti savarankiški, nepriklausomi ar tapti Rusijos dalimi. Pasipiktinę turime spirtis tokiam komunistų gudravimui. Lietuvių tauta jau per Pirmąjį Pasaulinį Karą, remdamos Prezidento Wilsono Deklaraciją, apsisprendė nepriklausoma valstybe ir savo kultūrinės pažangos patyrimu įrodė, galinti puikiausia tvarkytis, įrodė verta esanti nepriklausomybės. Jos naudai pasisako ir Atlanto Čarteris. Trečiam straipsnyje šiaip pasakyta: „Gražinti suverenese teises ir valdžias toms tautoms, kurioms PRIEVARTA jos buvo paneigtos. Taigi siulymas Pabaltijui išnaujo apsispresti būtų priešingas Čarterio duotiems pažadams.

Mūsų Amerikiečių Pareigos

Mes Amerikiečiai Lietuvių kilmės, kaip ir kiti J. A. Valstybių piliečiai, aukštai vertindami savo antrosios tėvynės grovę ir jos demokratines idėjas, sąžiningai ir su džiaugsmu atlikdami mūsų valdžios dedamas pareigas, civilines ir karines, negalime pamiršti ir savo pirmosios tėvynės Lietuvos. Ją nelaimingai atsiminti deda mums priedermę ir Atlanto Čarteris, apgalvotas, pasirašytas ir vykdomas mūsų Prezidento Roosevelt. Susirūpinę Lietuvos buitimi, mes daromės, kaip ir jo talkininkais.

Kuo galėtume įrodyti tą savo rūpestį? Tuo kad mes, kaip Amerikos piliečiai per savo valdžią, pramintume kelią Lietuvai susidaryti savo vyriausybę in exile, ir tokiu būdu palengvintume jai įstoti į United Nations Talką. Labai svarbu Lietuvių tautai, dar nepasibaigus karui, turėti atstatytą savo valstybės kontinuitetą, arba tąsą.

Toliau. Lietuvos priešai, saikstą ją pasigrobtį arba jos sąskaiton išlyginti savo interesus, stengiasi ją visaip niekinti ir žeminti. Štai žodžiu bei raštu visur platinami gandai, jog Lietuva sugebėjus vien diktatoriškai valdytis, buvus Hitleriškai bei fašistiškai, antisemitiska, nuolat ruošus pogromus Žydams, ir t. t. Tokiais šmeižalais siekiama įrodyti jog Lietuva neverta esanti nei demokratijų palankaus dėmesio, nei jų užuojautos.

Amerikiečių Lietuvių pareiga kovoti su ta pikta, nešvaria ir me-

It's going to cost Billions to
defeat the Jap!
Buy U.S. WAR
BONDS & STAMPS!

laginga propaganda. Jų kovos priedėmonės turi būti padėrios: skelbti visomis kalbomis tiesą prieš melą, duoti tikrą laisvos Lietuvos gyvenimo vaizdą, atskleisti jos garbingą senovės uždangą, nušviesti jos didžią kultūros pažangą, padarytą atgavus nepriklausomybę, sugebėjimą savarankiškai tvarkytis ir mokėjimą sugyventi su kaimynais.

Tokiai kovai su kenksminga Lietuvai propaganda reikalinga lėšų. Iš kur jų gauti? Nudien Amerikoje turi, kas nori, dirba ir gerai uždirba; retai kam stinga ištekliaus. Taigi visi Amerikiečiai Lietuviai kuriems nėra užgesus meilės ugnis pirmajai savo tėvynei gali, save nenuskriaudė mezliavoms rinkliavoms ir aukomis paremti jos būtinuosius reikalus. Atsiminkime ir savo vargdienius tautiečius, išstremtus iš savo sodybų toli už tūkstančių mylių. Jie bežūstą, tikisi, ir laukia pagalbos iš mūsų, ir amžinai nuliusta jos nesulaukę. Po dolerį po kitą išmesti mums mažas dalykas, o kiek daug paguodos iš tokių aukų, krūvon sudėtų, mūsų mardėjantiems broliams ir seserims su mažais vaikeliais nepakenčiamoje Sibiro erdvėje!

Sukruskime tą metą, kada sprendžiamas Lietuvos likimas, kad belsdami nepavėluotume!

Ilgai ieškota Lietuvių vienybės bendrai Lietuvos naudai, ikišiol ji tačiau nesurasta. Ar jau teks nusiminus ranka pamoti? Ne. Jei eidami į vieną tikslą negalim išvengti dirbti, tai dirbkime šalimais, vieni kitiems nekliudydami, ieškime draugijų sutartinio darbo. Ir permaža bendraujame su nelietuviais Amerikiečiais, kurių tarpe yra daug palankių Lietuviams žmonių. Neseniai p. Norėm, buvęs J. A. Valstybių ministras Lietuvai padarė pradžią Amerikiečių Lietuvių Draugų organizacijai. Pravartu apie ją spiegtis veikliams Lietuviams.

Žodžiu sakant, šiaip ar taip dirbdami, mes turime siektis kad Lietuva atgautų savo nepriklausomybę. Kokios formos ji bus šiandien negalime atspėti. Mes nesilume jai, atsikurusiai, jokio santvarkos projekto. Tai Lietuvių tautos namie likusios teisė. Iš savo sąlygų, iš susidėjusios aplinkumos, iš savo medžiagos, atkutus iš po karo griuvėsių, tauta pati kurs ir spręs savo atnaujinto gyvenimo formą, nusistatys savo valstybinės santvarkos rėmus. Tokia pažiūra sutinka ir su Atlanto Čarterio straipsniu, kuris skelbia: „Teisė visoms tautoms pasirinkti tokią valdymo formą, kokios jos norės.“ Tais žodžiais yra pareikštas pagrindinis demokratizmo dėsnis, iš kurio vedamas tautos suverenumas.

Mūsų viltis — Vokiečiai bus išvyti iš Lietuvos, Rusai supras, kad jiems nėra reikalo į ją grįžti.

PASĖJAU LINELIUS...

Pasėjau linelius lankoj, lankoj,
Parvedžiau mergele rankoj, rankoj,
Pasėjau linelius į lygumą,
Parvedžiau mergele kur mylima.
Uždėg man močiute tris liktužius,
Žiūrėsiu mergelei į veidužius.

Ar skautūs veideliai ar raudoni,
Ar puikūs rūbeliai ar bagoti?
Ne skautūs veideliai, ne raudoni,
Ne puikūs rūbeliai, ne bagoti.

Ojo-joj Dievuliau, netropijau,
Tik jaunas dieneles patrotijau.
Ojo-joj, Dievuliau, brangiai duočiau,

Kad jaunas dieneles atvaduočiau.

Kur puikūs rūbeliai — dvaronėlė,

Kur skautūs veideliai — tinginėlė.

— Liaudies dainelė.

PIRKIME BONUS

SLAP THAT JAP!

BUG SWATTERS
cost money!

BUY U.S. WAR BONDS & STAMPS

„LITUANICOS KRIKŠTAS“.

Kapt. St. Dariaus motina krikštija orlaivį, su kuriuo kapt. St. Darius ir leit. St. Girėnas skrido per Atlanto vandenyną į Lietuvą, 1933 m. Liepos 15-d. Orlaiviui duotas vardas „LITUANICA“.

DARIAUS — GIRĖNO DEVYNIŲ METŲ
TRAGIŠKO ŽUVIMO PAMINĖJIMAS
LIEPOS 25 DIENĄ.

ADV. R. A. VASALLE
Dariaus — Girėno Paminklo
Komiteto Pirmininkas.

„jure“. Dalyvaukime visi, kas galime atiduoti
pagarbą mūsų Didvyriams!

Iškilmėse dalyvaus įžymūs kalbėtojai ir bus
išpildyta dainų, bei muzikalis programos, ku-
riame dalyvaus ir Margučio Merginų Chorai.

MIRĖ J. VILEIŠIS IR DR. V. KUZMA

Gegužės mėnesį Lietuvoje mirė Jonas Vi-
leišis ir Dr. V. Kuzma.

Jonas Vileišis yra buvęs Lietuvos vyriausybės narys. Buvo Lietuvos atstovu Amerikai. Per daug metų buvo Kauno miesto burmistru.

Dr. V. Kuzma buvo vienas įžymiausių gydytojų chirurgų. Jis mirė nuo širdies smūgio darydamas ligoniui operaciją.

MIRĖ DR. KAZ. MIKOLAITIS

LAWRENCE, MASS. — Liepos 7 d. nuo širdies priepuolio mirė Dr. Kazimieras Mikolaitis, sulaukęs apie 58 metų amžiaus.

Dr. Mikolaitis prieš daugelį metų gyveno Chicagoje.

Baigęs mediciną išvyko į Bostoną, o po kurio laiko persikėlė į Lawrence, kur per daugelį metų vertėsi gydytojo praktika.

Dr. Mikolaitis buvo vedęs inžinieriaus Jono Byansko seserį

Dariaus —
Girėno Paminklo Komitetas
su pagalba kitų Chicagos ir
apielinkės draugijų ko-
operacija, rengia dideles iškilmes Liepos mėn. 25 d., šeštadienio vakare prie Dariaus — Girėno Paminklo. Ta proga prijungiamas ir 20 metų sukaktuvės, kaip Suvienytos Amerikos Valsybės, pripažino Lietuvą „de

Darių — Girėną Atsiminus

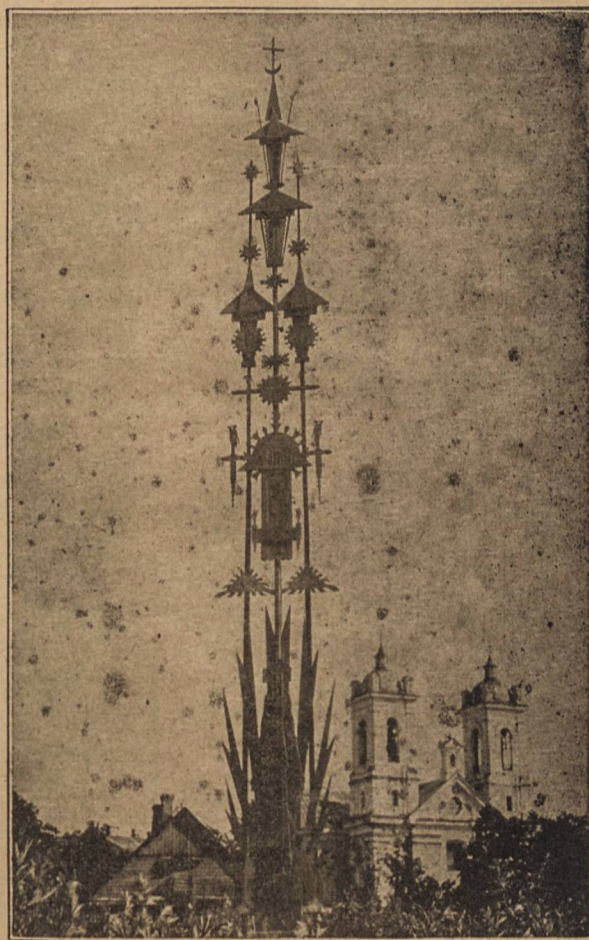
Grabeliai suguldyti,
Gėlelės apkašyti.
Sudiev, sudiev, jauni broleliai,
Daugiau jūs nematysim.

Skridot kaip sakalėliai,
Į mielą tėviškėlę.
Bet nenuskridot trumpo kelio,
Į Lietuvos šalę.

Verkia sena močiutė,
Ir broliai ir sesutės,
Visi mes verkiam ir ašarojam,
Ir judu minavojam.

Tarp žaliųjų liepelių,
Tarp baltųjų berželių,
Supiltas kapas jaunų brolių,
Lakūnų sakalėlių.

— A. V.

Toks buvo projektuojamas Dariui — Girėnui Paminklas pastatyti Kaune. Paminklas taip ir likosi nepastatytas. Bet Chicagos Lietuviai, pastatė gražų, modernišką paminklą Marketo parko kolonijoje. (Žiūrėk viršelyj).

DĖDĖ JERONIMAS RAŠO.

Sveikučiai!

Na, tai ir vėl aš čia su jumis per laišką pasikalbėsiu. Šį sykį turiu kai ką kitokio jums pasakyti. Matot, aną dieną mano Darata užsuko į Margutį, prenumeratorių apsimokėti. Ji irgi Margutį prenumeruoja. Turi suėdinus visą krūvą. Aš jai liepiu duot apdaryt į knygą. Marketparkiuose yra knygų apdarytojas Malakauskas. Jis labai gražiai suriša, nutrimuoja ir padaro kaip kokį alboną. Mačiau pas Margutį tokius Margučius apdarytus knygoje. Taigi....

O ja. Buvau užmiršęs apie ką norėjau jums parašyti. Dabar prisiminiau ir todėl prašau klausyti. Mano Darata iš Margučio parsinešė laikraštį iš Pietinės Amerikos prisiųstą. Redaktorius liepė parnešt Jeronimui. Girdi, jis galės kaip ką į savo laišką parašyti iš jo. Na, ir „baigali“, man patiko tas laikraštis su savo žiniomis. Navatnos žinios. Pirmiausiai metės man į akis aprašymas apie ten besiantinančią žiemą. Tik jūs įsivaizduokit, kaip per Šv. Joną, Pietų Amerikoje žmonės šala — apsiguzoję su kailiniais vaikščioja... Na ar ne navatnų. Delto pernai Kuraitis važiavo į Pietų Ameriką, kad ten buvo vasara....

Dabar štai pasiskaitykite kaip „Beriso“ Lietuviai ruošiasi minėt 12 Balandžio, Lietu-

vos Nepriklausomybės šventę — „16 VASARIO“... Vadinas, po Velykų, jie švęs „16 VASARIO“. Man labai keistai atrodė bet kaip perskaičiau vieną, kitą sykį, tai išeina taip, kad jie pradėdami žiemos sezoną, rengia teatrališką perstatymą, „Šauliška Meilė“, 3-jų veiksmų dramą. „Barisiečiai“ tikisi ir svečių iš Buenos Aires (Argentinijos valstybės sostinė). Laikraštis „ŽINIOS“, patalpina šitokią žinią. Skaitykit.

.....„BERISAS KRUTA“...

Štai ir sekmadienis, balandžio 12 d., o Beriso lietuvių kolonijai didelė šventė, prie kurios iš peties rengiasi dideli ir maži, jauni, seni. Mat tą dieną barisiečiai mini Vasario 16 d. Lietuvos Nepriklausomybės šventę.

Artistai, mėgėjai, ypatinai kruopščiai ir meniškai pasirengę scenai su drama — „Šauliška Meilė“ — kiti su kitais numeriais ir įvairumais. Tai bus dvigubas vakaras. Juomi minėsime savo laisvės sukaktį ir pradėsime žiemos sezoną.

Darbai jau kuris laikas kaip eina pastoviai ir vienodai, tai ir bedarbių nesimato, gyvenimas gyvesnis, visur judėjimas, veikla...

Tik įsivaizduokit kokia vasara dabar pas „Berisiečius“ Argentinoje!

Bet štai įdomus aprašymas patalpintas tam pačiam laikraštyje apie Lietuvos ir kitų Pabaltijo valstybių pripažinimą Amerikos Suvienytų Valstybių. Aš misliju, kad mums kaip tik bus žingeidu pasiskaityti. Chicagos lietuviai ruošia dideles iškilmes prie Dariaus — Girėno Paminklo, liepos 25 d., šeštadienio vakare, kuriose bus paminėta Dariaus-Girėno 9 metų tragiško žuvimo sukaktuves, paskui 20 metų sukaktuvės, kai Amerikos Suvienytos Valstybės pripažino Lietuvos Valstybę „de jure“. Kodėl politikieriai vadina „de jure“, tai aš nežinau. Galėtų kitokiu žodžiu pavadinti. Bet visi sako „de jure“, tai ir aš vadinu „de jure“. Taigi....

Well... dabar pasiskaitykite kaip atsitiko, kad Amerika pasiskelbė Lietuvą ir kitas Pabaltijo valstybes, nepriklausomoms ir teisiškoms.

KAIP AMERIKA PRIPAŽINO BALTIJOS VALSTYBES

Iki šiol jau yra pasirodę du „Digest of International Law“ tomai. Tai yra kolektyvis tarptautinės teisės žinovų darbas, atliktas vadovaujant State Departamento teisių patarėjui Green Haywood Hackworth. Pirmas tomas pasirodė 1940 metais. Jo 37 paragrafe

Tiktai Vienas Doleris!

Tiktai Vienas Doleris!

DAINOS IR MUZIKA

Piknikų Sezonas Prasidėjo — Dainuokime Visi!

SPECIALUS NUPIGINIMAS

Keturi Leidiniai, vertės \$2.75, už VIENĄ DOLERĮ

1. Margučio Dainos II Dalis	\$1.00
2. Muzika ir Dainos	\$1.00
3. Dainuok (Mokykloms dainelės)	.50
4. Piknikams Dainelės	.25
	\$2.75

Visi Leidiniai už VIENĄ DOLERĮ

Tiktai Vienas Doleris!

Tiktai Vienas Doleris!

M A R G U T I S

6755 S. Western Ave., Chicago, Illinois

rašoma apie naujų valstybių pripažinimą, apie Pabaltės valstybese, būtent, ir apie Lietuvą.

Tame paragrafe nurodoma dokumentų šviesoje, kad britų Charge d' Affaires Vašingtone dar 1918 m. spalio 31. d. įteikė State Departamentui memorandumą, išdėstydamas reikalą provizoriniai pripažinti ankščiau Rusijai priklausančių tautų tautines tarybas. State Departamentas į tą memorandumą atsakęs tu pat metų lapkričio 27 d. Tame rašte pritaria britų memorandumui išdėstyti padėčiai, bet susilaikoma nuo to sprendimo iki taikos Departamento užklausa savo komisarui Rygoje dėl Baltijos valstybių pripažinimo, tas atsakė, teigiamai. Valstybės Sekretorius Hughes savo rašte Prezidentui 1922 m. liepos 24 d. pasiūlė pripažinti Pabaltės valstybese, išdėstydamas tam ir motyvus. Prezidentas sutiko ir liepos mėn. 28 d. visos trys Pabaltės valstybės pripažintos de jure.

Valstybės Sekretorius viešame pareiškime ta proga pasakytą, kad tos teritorijos apgyventos tų tautų žmonėmis ir todėl nepažeidžiama Rusijos interesus.

Suminėta šitam tarptautinės teisės rinkinyje dokumentacija, nors jau ir istorinio pobūdžio, bet ji vis tik įdomi ir svarbi dabartiniam momentui.

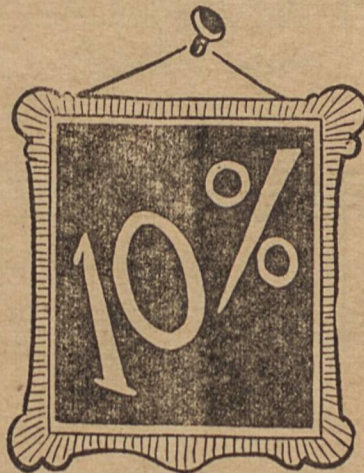
Tai, matot kaip Lietuva susilaukė „de jure“, apie kuri mes tiek daug esame girdėję. Liepos 28 d. sueis lygiai 20 metų kaip tas paskelbta. Mes lietuviai, Amerikoje, minėsime tą didingą šventę, Chicagoje, prie Dariaus — Girėno Paminklo, Marketparkuose, subatos — šeštadienio vakare, liepos 25 Dariaus — Girėno Paminklo Komitetas kviečia visus dalyvauti tose iškilmėse. Ne tik pavieniai žmonės, šeimynos, bet ir draugijos, organizacijos turėtų dalyvauti šiame apvaikščiojime. Turėtome pareikšti simpatiją Amerikos Suvienytoms Valstybėms, už tokią geradėjystę, kokią jos padarė 1922 m. Liepos 28 d. Ir ne tik Chicago, o ir kitų kolonijų lietuviai turėtų surengti iškilmingas paminėjimus Liepos 28 d. Pasižadėkime pirkt Karo Bonus, aukokime įvairiomis organizacijomis, kad jos galėtų karą laimėti, o tada ir vėl Amerika mums gelbės atgauti mūsų

sų gimtajai šaliai laisvę ir Nepriklausomybę!

Na, tai aš misliju, kad šiam sykiui užteks rašyti. Ir tai per ilgą laišką parašiau. Kiti nemylė ilgai skaityti; ypač ilgą raštą. Man ir patinka trumpi rašymai, ale kad nevisada gali parašyti trumpai ir gerai, kaip kad Pūstapėdis parašo. Bet yra skaitytojų, katrie ir mano laiškus perskaito nuo pradžios iki galo. Jie nori, kad aš kokių juokų parašyčiau. Teisy-pasakius, galėčiau, ale kad dabar karo laikas, tai nesinori per daug juokaut. Turim būt bent kiek apsiblausę. Kaip jau pasibaigs karas, tada ir vėl pasijuoksime. Margutis šimet nežada jokių parengimų turėti. Nei pikniko nerengia. Turbūt užsidirbo daug pinigų, tai ne nor išleisti....

Well... geriau atsisveikinsiu su jumis iki kito karto. PasiRĖNO DIENOJE prie Paminkmatykime DARIAUS — GIKLO, liepos 25 d. subatos vakarėly....

Sudiev, jūsų,
Jeronimas.

ARE YOU
putting Ten Per Cent of
your Income into U.S.
War Bonds & Stamps?

**ATNAUJINKIT
PRENUMERATĄ!**

Miškas Užia...

Miškas užia, verkia, gaudžia,
Vėjas žalią medį laužo.
Nuliūdimas širdį spaudžia,
Lyg kad replėmis ją gnaužo.
Miškas verkia didžiagirių,
Baisūs kirviai jās išskynė.
Verkia Lietuva didvyrių,
Nes juos užkasė tėvynė.
Kas mums praeitį gražintų?
Ir jos garbę, ir jos galę?
Kas tuos kaulus atgaivintų,
Ką po žemėm gul' nubalė....

— Maironis.

K a i m e . . .

Ir šiltas ir kvepiantis lietus,
Smulkiais sidabriniais lašais,
Nudažė ir beržus, ir liepas,
Ir sodą dažais įvairiais.
Ant lapų rasa deimantinė,
Drebėdama mirga bailiai.
Tarp medžių šakų išipynė,
Žybčioja žalsvi spinduliai.
Po orą karveliai lakioja,
Klegena ant dankčio garnys,
Ir stovi ant kiemo valkoje,
Giliai susimąstęs gaidys.
O ten, už kaimo sodybų,
Kur platus žaliuoja laukai,
Nusviro iš oro berybių,
Skaisčios vaivorykštės sparnai,
Ir stovi, lyg vartai į rojų,
Lyg puikus vainikas laukų;
Ir linksmina liūdną artoją,
Ir žada jam šviesų rytojų,
Ir viltį geresnių laikų.

Myliu Tėvyne...

Myliu tėvynę,
Gimtą šalelę,
Ir savo sodžiaus,
Sraunų upelį.

Myliu tėvynę,
Myliu jos grožį,
Ji mano laimei,
Žydi kaip grožį,

Tėvynę brangią,
Visad mylėsiu,
Jos garbei dirbsiu,
Varguos padėsiu.

**DARIAUS — GIRĖ-
— NO DIENA**

Liepos 25-tą dieną

Šeštadienio vakare, Liepos 25 d., Iškilmės prie Dariaus — Girėno Paminklo Chicagoje.

Ant Krašto Marių

Kun. J. Valaitis

Piano introduction in 3/4 time, key of B-flat major. The right hand features a melody with a triplet of eighth notes in the second measure. The left hand provides a harmonic accompaniment with a triplet of eighth notes in the second measure.

First system of the song. The vocal line begins with a rest, followed by the lyrics "Ant kraš-to ma-rių Pa-lan-gos miestely". The piano accompaniment continues with a triplet of eighth notes in the first measure of the second line.

Second system of the song. The vocal line continues with the lyrics "Kur gy-ven' mū-su broliai žemaitė-liai... Yr aukštas kal-nas". The piano accompaniment features a triplet of eighth notes in the first measure of the second line.

Third system of the song. The vocal line concludes with the lyrics "Birū-te va-din-tas žalioms pu-še-lėms vir-šui ap-so-din-tas...". The piano accompaniment continues with a triplet of eighth notes in the first measure of the second line.

LAIMĖS KALENDORIUS

(Juokingai Teisingas)

LIEPOS MĖNUO

*Diena. Kokia tavo laimė?
Gimęs toj dienoj, rasi
savo „giliuką“.*

1. Prekyba padarys tave laimingą. Tik pradėk.
2. Nesigirk niekados, turėsi žmonių pagarbą.
3. Būsi nelaimingas apsivedime.
4. Susilauksi Matuzelio amžiaus.
5. Mokinkis iš mažens ir mylėk apšvietą.
6. Niekaados nepyk ant savo nepasisekimo, bus viskas gerai.
7. Tylėk ir ramiai kentėk nuoskaudas žmonių. Jie susipras.
8. Daug malonių atsitikimų turėsite, bet viskas gerai baigsis.
9. Meilė jums suteiks laimę.
10. Džiaugkitės gimę šioj dienoj.
11. Saugokis piktumo. Niekaados neapkalbėk kitų.
12. Pinigai raičiosis apie tavę, tik jų niekaados neturėsi.
13. Sulauksi žilos senatvės.
14. Seksis insimylėti, ale nebūsi laimingas.
15. Savo sumanumu išsigelbėsi iš daug nelaimių.
16. Mažai turėsi draugų, bet nebijok priešų. Jie nepakenks.
17. Turėsi turto, ale nemo-kėsi jį sunaudoti.
18. Būsite geros širdies prie vargšų žmonių. Gyventi seksis.
19. Saugokitės saldliežuvių. Nedraugaukite su jais.
20. Netikėk safnam ir bur-tam.
21. Kortos — jūsų pražūtis.
22. Kelionėje būk atsargus.
23. Jaunu būdamas neišdykauk. Turėsi nuostolius.
24. Turėsi visokių nemalonių senatvėje, tik nekreipk į tai dėmesį.
25. Jaunu būdamas įsimylėjęs, apsivesi ir gyvensi laimingai.

26. Turtingas būsi apsivedęs. Mergaitė bus labai meili.

27. Laimingas, turtingas ir rūpestingas iki grabo lentos.

29. Garbės ir turtų niekaados nestigs.

30. Saugokis nedorybių.

31. Meilė gali pražudyti.

OI ŽIRGELIAI...

Oi žirgeli mano,
Žirge juodbėrėli,
Kodėl tu neėdi,
Grynų avižėlių?

Kodėl tu neėdi,
Grynų avižėlių?
Kodėl negeri tu,
Šalto vandenėlio.

Ar jau tau parūpo,
Tolymas kelelis?
Tolymas kelelis,
Devynios upelės?

Devynios upelės,
Plaukte perplaukiamos,
O toj dešimtoji,
Nerti neriamoji.

Žirgelis nuskendo,
Bernelis išplaukė,
Išplaukė nustvėręs,
Jievužės medelio.

Oi jieva, jievele,
Žaliasis medeli,
Daugiau nežaliuosi,
Kaip ši rudenėli.

Aš tavę pakirsiu,
Šakeles genėsiu,
Ir tavo šakeles,
In krūvą sukrausiu.

Iš tavo šakelių,
Dirbdysiu laivelį,
O iš kamienėlio,
Pjaudysiu lenteles.

Iš baltų lentelių,
Dirbdysiu skrynelę,
Dirbdysiu skrynelę,
Jaunajai mergelei.

Dirbdysiu skrynelę,
Aukso zovieskėliais,
O ir parašysiu,
Vardą, pavardėlę.

Varnėnas

(Mažųjų Skaitymas)

Sode tupėjo medyje varnėnas.
Šildėsi saulės spinduliuose ir švilpavo.

Viktukas laukė ateinant kaimynų Kaziuko. Buvo taip susitarę: kai Kaziukas neris sode Viktuko, tai sušvilps. Išgirdęs varnėną švilpaujant, Viktukas tuojau nubėgo į sodą. Apsidairė — nieko nematyt, o sode vis švilpauja. Šūktelėjo kartą, šūktelėjo antrą — niekas neat-siliepia. Apėjo sodą, ar nebus Kaziukas kur pasislėpęs. Niekur nematyt, o sode vis švilpauja.

Viktukas supyko, eina sau iš sodo ir sako:

— Žinokis, kad neatsiliepi. Man tavęs ir nereikia.

Varteliuose susitiko Kaziuką.

— Tai kur švilpavai, kad šaukiau ir neatsiliepei? — piktai paklausė.

— Niekur nešvilpavau, — atsa-kė Kaziukas. — Tiesiog iš namų atbėgu.

— Tai kas švilpavo?

— Nežinau.

Sode vėl ėmė švilpaut.

— Tai varnėnas švilpauja, — tuojau pažino Kaziukas. — Eiki-va pažiūrėt, kur jis tupi.

Viktukas dar nebuvo girdėjęs varnėno švilpaujant. Nuėjo abudu į sodą. Rado varnėną. Jis tupėjo kriaušėje, pačioje viršūnėje, šildėsi saulėje ir švilpavo.

ONE
BUCK...

One Buck out of Every Ten
you earn should be going
into U.S. War Bonds Stamps!

PIRKIME KARO BONUS!

SMOGKIME NACIUS, JAPONUS!

ANTANO OLŠAUSKO GYVENIMO APŽVALGA IR NUOPELNAI LIETUVIŲ TAUTAI

(Tęsinys)

A. OLŠAUSKAS — KNYGŲ LEIDĖJAS IR PLATINTOJAS

Antanas Olšauskas nesitenkino vien laikraščio leidimu. Norėdamas savo tautiečiams (ypač jau subrendusius ateivius) šviesti ir tautišką susipratimą jiems greičiau sukelti bei sustiprinti, kad tas tautiškas lietuvių susipratimas išaugtų galingu ir vieningu mūsų tautos politiškios laisvės troškimu (kaip tatai paskiau ir įvyko), A. Olšauskas ryžosi lietuviams pateikti ir knygų gimtąją kalbą. Jis to finansiškai rizikingo darbo ėmėsi nuo pat pradžių, kai tik pradėjo leisti savo laikraštį. Kiek patyriau, jis pats yra didelis knygos mėgėjas. Oficialiai jokios mokyklos nebaigęs, jis uolaus skaitymo dėka pats tapo didžiu, istorijoj minėtinu žmogum, panašiai kaip garsus mokslininkas — išradėjas Edisonas, žymus politikas Al. Smith ir kiti pagarsėję „bemoksliai.“ Tai gi, ne tiek mokyklos diplomais, kiek pati knyga apšviečia žmogų ir tuo būdu padeda jam iškilti ir užimti jo proto gabumams atitinkamą visuomenėje vietą. Pats knygos apšviestas, Olšauskas stengėsi knygą duoti ir kitiems savo tautiečiams, kad ir jie apšviestų, aukščiau pakiltų ir būtų savo tautai bei visuomenei naudingesni.

Šios knygos pabaigoje įdėtasai A. Olšausko išleistųjų knygų sąrašas (katalogas) savo gausingumu ir knygų turinio įvairumu, be abejonės, kiekvieną stebina. Bet šių pastabų autoriui rūpėjo dar daugiau žinių apie tas knygas ir jų leidimą gauti ir skaitytojams pateikti. Ką patyriau iš įvairių šaltinių ir iš paties knygos leidėjo, tai visa su savo išskaičiavimais (statistikos žiniomis) duodu gerb. skaitytojui įvertinti.

A. Olšausko išleistųjų knygų sąrašė (šio leidinio pabaigoje) paminėtos tos knygos, kurias jis išleido vien Chicagoje, kada „Lietuvą“ leido. Tad Amerikoje Olšauskas išleido iš viso 131 knygą. Lietuvoje 3 knygas:

- 1) Murka, VAIKŲ DARBYMEČIUI (skaitymų knyga), I dalis;
- 2) Murka, VAIKŲ DARBYMEČIUI (skaitymų knyga), II dalis;
- 3) GEOGRAFIJOS PRADŽIA.

Šias tris knygas A. Olšauskas išleido 1925 metais, kada lankėsi Lietuvoje ir ten viešėjo 5 mėnesius. Bet, kaip matome, ir viešėdamas savo tėvynėje, jis savo lankymosi gyvąjį pėdsaką ten paliko: išleido šias tris knygas, kiekvienos po 10,000 egzempliorių, iš viso 30,000 egz. Jis finansavo šių trijų knygų leidimą, nors jos oficialiai pažymėtos „Švyturio“ bendrovės leidiniais.

Važiudamas Lietuvon 1925 metais, Olšauskas atsigabeno visų stambesniųjų knygų ir žodyno antspaudus (elektrotipus — plokšteles arba klišes), manydamas gyventi Lietuvoje ilgesnį laiką ir ten leisti savo knygas. Bet paviešėjęs Kaune 5 mėnesius, grįžo Amerikon ir minėtus antspaudus paliko „Švyturio“ bendrovei. Iš tų antspaudų „Švyturio“ bendrovė jau atsispausdino sau dr. J. Basanavičiaus pasakas ir keletą kitų knygų. Iš viso Olšauskas išleido 134 knygas. Jos buvo ko įvairiausio turinio.

Kiekvienos knygos leisdavo po 1,000 egzempliorių, kai kada po 2,000 egz. Vienai knygos laidai išėjus, leisdavo antrąją laidą, trečiąją ir kai kada

net ketvirtąją. Pav. dr. J. Basanavičiaus „Lietuviškos pasakos įvairios“ išėjo 2 — 3 laidos. „Rankvedys gromatų rašymui“ — 3 laidos, o dviejų J. Laukio knygų „Kaip rašyti laiškus lietuviškoje ir angliškoje kalboje“ ir „Rankvedis angliškos kalbos“ išėjo net 4 laidos.

Bene naudingiausia ir populiariausia knyga buvo Lalis „Lietuvių — Anglų ir Anglų — Lietuvių žodynas“. Tai yra didelio formato (6x9 colių) ir storas (1274 puslapių) žodynas. Jo dėka Lietuvos išeiviai Amerikoje išmoko anglų kalbos, suprantama, pirmiausia pasimokinę iš J. Laukio vadovėlių. Bet šis didžiausias tos rūšies žodynas uoliai dar ir šiais laikais tebetarnauja ne tik Amerikos, bet ir Lietuvos lietuviams, o taip pat ir kituose kraštuose gyvenantiems mūsų tautiečiams, kurie mokosi lietuvių kalbos arba šiaip turi reikalų su mūsų kalba. Tai buvo, yra ir bus labai naudinga knyga. Ja naudojasi dažnai ir tie lietuviai, kurie anglų kalbą geriau moka, negu savąją. Šis Olšausko patarnavimas mūsų tautai ir net kitataučiams buvo labai nuostolingas patiriamam leidėjui; jis iš anksto tai žinojo, bet, aukodamas nemažą kapitalą, norėjo patenkinti būtinąjį reikalą. Šio žodyno išleido 4 laidas, iš viso 10,000 egz. Vien tik pirmajai (1,000 egz.) laidai sudaryti ir išleisti jis pasidarė sau net \$13,000 išlaidų. Mat, Olšauskas buvo ne tiek biznieriūs — leidėjas, kiek patriotas — leidėjas. Kaip daugelio knygų autoriams bei vertėjams, taip ir šio žodyno sudarytojui Antanui Laliui jis mokėjo ne atskirą honorarą, (atlyginimą knygos rašytojui), bet savaitinę algą. O Lalis šį žodyną rašė ilgiau kaip 3 metus. Be to, A. Lalis keletą metų buvo „Lietuvos“ vyriausiojo redaktoriaus padėjėju (pirma adv. B. K. Balučio).

Knygų laidos didumas pareidavo nuo knygų rinkos. Tad visų didžiausios laidos (net 20,000 egz.) susilaukė viena knyga pagal prietaringosios mūsų liaudies reikalavimą, būtent „Lietuviškas sapnininkas“. Ne tik Lietuvoj, bet ir Amerikoje gyvenantieji lietuviai (mažamoksliai) net labai mėgo sapnininko „pranašavimus“. Tad Olšauskas, tai matydamas ir nenorėdamas, kad lietuviai skaitytų lenkiškus ar rusiškus sapnininkus, pats pagal sapnininkus svetimomis kalbomis surašė „Lietuvišką sapnininką“ ir patiekė jį jo reikalaujančiai lietuvių liaudžiai. Ta visa laida buvo išparduota. Pažymėtina, kad toji mūsų liaudis ligi šiol neišsižada savo prietarų ir labai sunkiai pasiduoda kultūrinimo ir, pagaliau, tikėjimo įtakai. Dar ir šiais laikais važinėjantieji puikiais automobiliais ir kultūriniuose patogumuose gyvenantieji, betgi sapnų „pranašavimais“ tikintieji, mūsų tautiečiai mėgsta vartoti senuosius sapnininkus. Kai suplyšta, perkasi naujus. Tad „Naujienu“ redakcija, kuri 1925 metais atpirkė žlugusios „Lietuvos“ redakcijos turtą ir tarp kitko minėto sapnininko puslapių plokštes (klišes), ir toliau tebeleidžia „Lietuvišką sapnininką“ ta pačia senoviška lenkiškąja rašyba.

Olšauskas, kada pirmą kartą lankėsi Lietuvoje.

Visuomenė daugiausiai pirkdavo šių knygų: sapnininkas, bendroji geografijos knygos neturėjo tokio pasisekimo, kaip ši, apie žemę, anglų kalbos vadovėlis, vadovėlis laiškam rašyti lietuviškai ir angliškai, įvairios apysakos ir kitos. Šios rūšies knygos

buvo plačiosios visuomenės labiausiai mėgiamos.

A. Olšauskas mėgino ir rašytojo gabumus. Jis parašė arba išvertė į lietuvių kalbą 7 knygas:

1) AKYVI APSIREIŠKIMAI SVIETE, į kuriuos žmonės žiūri, bet jų gerai nesupranta. Su 7 paveikslais. (Apie žaibų, griaustinių, lietaus ir sniego susidarymą, apie debesis ir t. t.). 1894 m., 79 pusl.

2) LIETUVIŠKAS SAPNINYKAS, 1895 m. 205 puslapių.

3) RANKVEDYS GROMATŲ RAŠYMU. 1895 m. 115 puslapių.

4) CHIAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA IR KUN. KRAUČIUNO PROVA SU LAIKRAŠČIU „LIETUVA“, BUVUSI 1899 M. Išėjo 1901 m. 580 puslapių.

5) PASAKA APIE KANTRIĄ ALENĄ (apysaka). Antroji laida išėjo 1902 m., 66 puslapių.

6) ROBINZONAS KRUZIUS (apysaka). Antroji pataisytoji laida išėjo 1903 m., 83 pusl.

7) OLITIPA (apysaka apie indėnų karus). Vertimas. Antroji pataisytoji laida išleista 1906 m., 95 puslapių.

Liaudis reikalavo lietuviško sapnininko — A. Olšauskas jį davė. Bet, norėdamas nors iš dalies su-

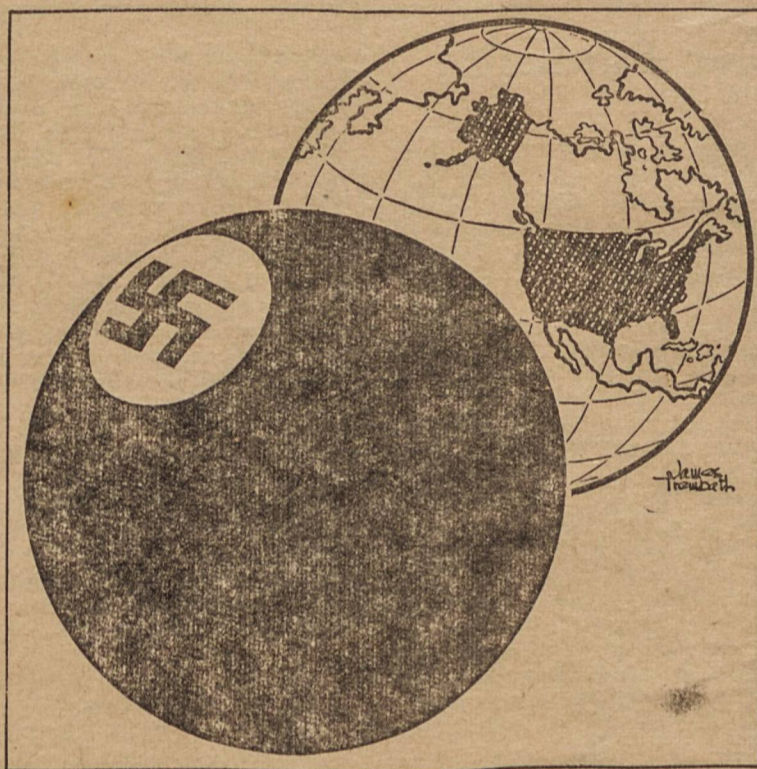
mažinti liaudies prietaringumą, jis parašė knygą apie dangaus pravojus (Akyvi apsireiškimai sviete), populiariai išaiškindamas jų paslaptis, kurias bemoksliai žmonės taip pat prietaringai supranta.

Tad šis mūsų veteranas turėjo ir literato gabumų. Kaip matome, išvertė ir pats parašė 7 knygas ir, be to, dvejus metus dirbo publicisto ir redaktoriaus darbu.

Pradėjęs pats leisti „Lietuvą“, Olšauskas tuojau ėmė leisti ir knygas. Šalia to įsteigė ir knygyną (knygų parduotuvę). Didžiuliame savo knygyne jis laikė ne tik savo leidinius, bet ir svetimų laidų. Lietuviškų knygų Olšauskas kasmet parduodavo apie 10,000 egzempliorių. Knygų kainos buvo įvairiausios: nuo 5 amerikoniškų centų ligi kelių dolerių. Kai kurios knygos atnešdavo pelno, bet daug knygų padarė tik nuostolių. Tikrai keliolikos savo leidinių visą laidą Olšauskas išpardavė, o kitų knygų liko neparduota (daugiausia teatro veikalai, poezijos kūriniai, „Tikėjimų istorija“ ir kiti). Be to, Olšauskas pardavė labai daug lietuviškų maldaknygių ir kitokių tikiybinių knygų.

(Bus daugiau)

STOP THIS BLACKOUT!

U. S. Treasury Dept.

Buy United States WAR BONDS

Naciai Nori ir Ameriką Užgrobti. Nesileiskime!
PIRKIME U. S. KARO BONUS IR STAMPAS.

GERKIM, GERKIM, BROLIUKAI

Žemaičių daina.

A. Vanagaitis

Gerkim, gerkim broliukai,
Toli vedum namukai,
Ir kalneliai lipt tenai,
Ir upeliai brist tenai.

Aš tos upės nebrisiu,
Ir kalnelių nelipsiu.
Turiu brolių kalviuką,
Nukals gelžies tiltuką.

Nukals gelžies tiltuką,
Nukals gelžies tiltuką.
Aš tuo tiltu eidamas,
Savo mielą vesdamas.

- „Jaunoji Lietuva“ Pastabauja.

Socialistų laikraštis paduoda, kad S. L. A. seimas labai sklandžiai praėjo. Sako visi nariai išsiskirstė užsiganėdine. Well, nariai išsiskirstė užsiganėdine, nes dabartiniai S. L. A. bosai, neužkorė „4 metų“ ir „extra“ mokesčių. Bet kaip tie „bosai“ išsiskirstė? Ar irgi „užsiganėdine“?

Sulyg „Garso“ pranešimu, Lietuvos laviai: „Utėna“ ir „Kretinga“, nuskendo užgavę minas, Baltijos jūroje, beplaukiant iš Talino į Leningradą, su belaisviais, pradžioje karo Rusijos su Vokietija.

Permetus akimis sąrašą išvežtųjų Rusijos gilumon lietuvių, net graudu pasidaro kuomet tarpe kitų, randa vardus: Laimutė, Ringaudas, Živilė, Danutė, Jau-nutis ir t. p. Kokia laukia jų ateitis? Kaip jausis jų tėvai, kuomet vietoje tokių gražių vardų, turės kokį gremėzdiską — burliokišką. Bet visgi mūsų komunistams tas nemažai širdį pakutena. Kada pa-busite jūs „mizerijos“?

Kanklininkas Kazys Šimkus su žmona išvyko atostogoms į Michigan. Valstiją. Kurį laiką žada pa-viešėti pas p. Rimkus, Dowagiac Mich. paskiau ap-lankyti žada Clevelandą, Detroitą ir jei aplinkybės nepasikeis net dalį Canados.

„Cecilija Bumbikė“, sako dirba naktimis, o p. „Baltramiejus“ dienomis, todėl negali susitikti. Tad „Cecilija“ norėjo darba „kvitinti“, bet Dėdė Samas nepaleidžia. Kiba „Baltramiejus“ turi ženytis, kad išvaduoti „iš namų nevalios“.

O kaip yra su Anna Rapšute ir Josephine So-kaite, kad jos tokios „panabernos“ pasidarė? Nevi-suomet nori ir „alio“ pasakyti. Gal jau po bernu-želių pasirinko? Skubinkitės, juk Dėdė Samas visus išrankios tai nebeliks. Nežinau kaip su Adele Rud-

minaitė, bet Irene Jankauskaitė tai tikrai laukia bile dieną, Kaziuko parvažiuojant, su leitenanto rangū. O ką jau bekalbėti apie Stefaniją? Brūno tikrai par-važiuos su „sergentu“ Na sakysime Harriet Lukas ir Phillis Pečiukaitė, tai tikrai tyli. Jos pasinėrusios iki kaklo sodalicijoje. Vyrai tai vis kitokie. Antanas Ru-dōkas, tuojau pasisakė, kad su viena geltonplauke „Fourth of July“ balevojo Riverview parke. Nuo jų neatsilikio ir Brūno Pyvoris. Sako mėgino šok-ti net „La Conga“, bet be Urbono sako neišeina. Be-je kur pranyko tas mūsų žemaitis Vyto? Girdėjau, kad Dėdė Samas paliko ilgesniam laikui Fordus lo-pyti. Jei neklystu, tai ir jis Michigane „pyčius“ į „futbolą“ launa. Neužmiršk Vyta, kad ir mes „py-čius“ mėgstame!...

Liepos 23 dieną, pripuola gimtadienis mūsų O-jos nario Alberto Raugelio. Kadangi Albertas randasi Dėdės Samo kariuomenėje, palinkėkime jam gimimo dienos proga laimingų metų ir greito sugrįžimo.

Jau kuris laikas negirdėtis apie „progresavimą“ „J. L.“ bowling komandos. Kas pasidarė? Ar na-riai paėmė vasaros vakacijas?

Lietuvai Vaduoti Srjunga ir Lithuanian National Relief Fondas, padarė „jungtuves“, sujungdami esa-mus fondus į vieną. Turėdamas omenyje, kad abie-jų organizacijų tikslas yra tas pats, nutark susi-jungti. Turėtų tuo pat pavyzdžiu pasekti ir kitos panašiam darbe veikiančios organizacijos, k. t. Lie-tuvos Gelbėjimo Fondas ir t. p. Sujungus bendras jėgas vienon organizacijon būtų galima daug dau-giau nuveikti, bet skaldantis, tikrai pasinaudoja mūsų tautos išsigimėliai.

25 LIEPOS PRIE DARIAUS — GIRĖNO
Paminklo, bus didelės iškilmės. Dalyvaukime visi!

K A T Ė .

Katė yra mažutis naminis gyvulėlis, kuris gauda už save mažesnius ir kenksmingus namų gyvūnėlius — peles ir žiurkes. Katės yra laukinės ir naminės. Jų daugiausiai randasi Mažosiojo Azijoje, miškuose. Yra laukinių kačių ir Amerikoje. Katė yra plėšrus žvėriukas. Ji skaitoma „liliputas tigras“. Įpykus katė, kad ir naminė, žmogui akis išdrėks. Jos būdas labai meilus. Ji moka prisiglausti, prisispauti, su uodega pabraukti, kad atkreiptų žmogaus dėmesį į save. Bet katė yra labai kvailas sutvėrimėlis. Ji nieko neišmoksta, arba jei ir išmoksta, tai visas „mokslas“ išlaksto jai iš galvos, išvydus pelę arba žiurkę.

Katė nuo senų laikų, paliko žmonėse blogą vardą. Ji skaitoma visokių nelaimių atnešėja. Ir tarp lietuvių užsilikę posakiai: „Jeigu katė perbėgo kelia — grįžk atgal, nes važiuodamas toliau, sutiksi nelaimę“... O jeigu dar juoda katė pasipainiojo, tai ir negalvok tolyn keliauti. Toki išsireiškimai — pranašystės, išsiplatinę po visą Europą. Anglai, ypatingai tiki į katę, tam tikrose apylostose ir judėjime. Pav. jeigu katė prausiasi — lauk svečių atvažiuojant ir jie atvažiuos nuo tos pusės, į kurią katė atsigrįžus. Ir lietuviai taip tiki. Jeigu katė ėda žolę, lauk lietaus. Jeigu katė kaukia — lauk mirties.

Merginos, mylinčios kates, lieka nevedusios, delto, jūs rasite kačių, net keletą tuose namuose, kur yra senmergių. Ne tik Europoje, bet ir Amerikoje yra senmergių užlaikomų kačių geriau negu žmogus ir užrašoma didelės sumos pinigų testamentu. Namai, kuriuose katė laikoma, nėra laimingi. Delto Lietuvoje daugelis ūkininkų nelaiko katę stuboj. Kaip tik pasimaišo katė stuboj, tuojau gauna su šaukštu į kak-

tą. Katės vieta kamaroj, klėtyj, tvarte — kur pelių, žiurkių yra.

Šeimoje, kur yra maži vaikai, katė nelaikoma. Nors maži vaikučiai myli su kate pažaisti, bet tankiausiai katukai sužaloja, sudrasko vaikui rankutes, burną. Pasitaiko, kad ir akis sužaloja. Su kate neleidžiama gulėti sykiu lovoje. Ji yra didelei žalinga. Yra pasitaikę, kad mažiems vaikiams bemiegant, katė yra nukandusi nosį, liežuvį ir žalingai apdraskius. Kartais vaikučiai užmigę sapnuoja, pajudina kūnelio kokią nors dalį, o katė, pamačius sujudėjimą, tuoj stveria, manydama, kad tai yra koks gyvas sutvėrimas.

Katė, ypač juoda, yra namams nelaimė. Kiekvienas lenkiasi juodos katės. Nesvarbu ar pėkštute eina, ar keliu važiuodamas. Katė, kaip sako, turi devynias gyvastes, o šimtą devyniasdešimt devynias nelaimės. Jeigu jūs pasikalbėsite su žmonėmis, kurie prilaiko kates dėl „zabovos“, tai išgirsite, kiek netikėtų įvykių jų namuose, jų gyvenime buvo.

OP, OP. KAS TEN...

Op, op, kas ten Nemunėli!
Ar tu mane šauki?
Ar tik tykų vandenėli,
Pliuškendams sau plauki?
Ar tu mano dvasioj girdi,
Graudulingą raudą?
Ar jauti kaip skaudžiai širdi,
Krūtinėj man spaudžia?
Kur jūs dingot seni dievai,
Visugalingiausi?
Ir jūs karžygiški tėvai,
Mūsų garbingiausi?

VYNO UPELIS

Per Širvintėlių miestelį,
Vyno upelis tekėjo.
Vyno upelis tekėjo.
Pulkas bernelių stovėjo.
Pulkas bernelių stovėjo.
Butelį vyno turėjo.
Butelį vyno turėjo.
Jauną mergelę kalbino.
Jauną mergelę kalbino.
In karčiamėlę vadino.
In karčiamėlę vadino.
Ir užu stalo sodino.
O, kad tu, šelmi nelauktum,
O, kad tu, mane apgautum.

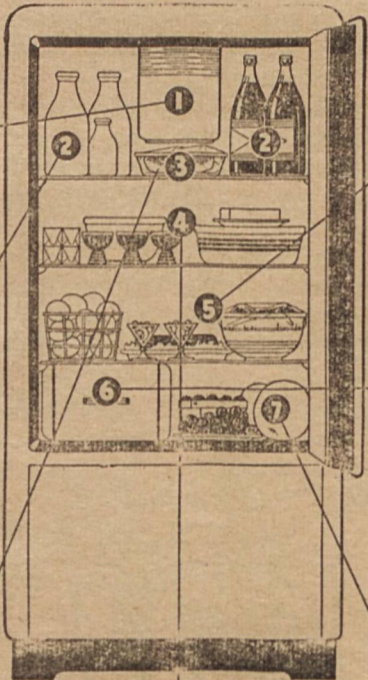
SANDARA

Tautinės Sandaros Organas.
Metams kaina \$2.00
Red. M. VAIDYLA
Adresas: 840 W. 33rd Str.
Chicago, Ill.

Kaip geriausia sudėti savo valgius elektros šaldytuve

Pakabinkite šį sąrašą arti prie savo šaldytuvo

1. Šaldyti Valgiai
Sudėkit šaldymo lėkštėje. Išimkit indelius jei reikia.

2. Pieną ir Gėrimus
Neleisk stiklams paliesti šaldytuvą.

3. Mėsa ir Žuvis
Laikyklt mėsos šaldymo lėkštėje, liuosai pridengta vaškuotu popieriu.

4. Sviestą ir Šaltas Košes
Sviestą turėtumėt laikyti juos apdengtoje lėkštėje.

5. Saladus, Deserta, Kiaušinius, Liekanas.
Laikykite juos uždengtus.

6. Daržoves ir Vaisius
Idėkit daržovių inde ar be oro maiše, išskiriant pomidorus.

7. Uogas, Vynoges ir Dynus
Šaldytuvo apačioj tai geriausia vieta juos sudėti.

COMMONWEALTH EDISON COMPANY

Visi Telefonai: RANDolph 1200

NATURALIZACIJOS KLAUSIMAI IR ATSAKYMAI

Klausimas — Aš gimiau Europoje. Pat kudiškystėj mano tėvai atvežė mane į Suvienuytas Valstijas. Aš išsiėmiau savo pirmas popieras 1939 m. turėdamas 18 metų. Dabar noriu kuogreičiausiai tapti Amerikos piliečiu. Ar turiu būti 21 m. amžiaus prašyti antrų popierių?

Atsakymas — Ne. Šiandien ateivis sulaukęs 20 m. amžiaus gali prašyti antrų popierių jeigu jo pirmos popieros yra dviejų metų senumo ir jeigu jis per penkis metus arba ilgiau išgyveno Suvienuytose Valstijose.

RAUDONASIS KRYŽIUS GAVO 16,000 LAIŠKŲ IŠ EUROPOS

Raudonojo Kryžiaus „Inquiry Service“, per kurį žinios perduotos nuo asmenų Europoje ir kitose šalyse jų draugams ir giminėms Amerike, priėmė net 16,000 įvairių komunikacijų per dviejų savaitių laiką baigiant gegužės mėn. 9 d. Raudonojo Kryžiaus viršininkai pranešė, kad tai aukščiausias skaičius susinešimų bet kuriam dviejų savaitių laikui nuo karo pradžios 1939 m.

Pranešimai buvo rašyti olandų, danų, francūzų, italų, vokiečių, vengrų, rumunų, serbų, kroatų, slovėnų, lenkų ir kitose kalbose. Savanoriai vertėjai

prie Raudonojo Kryžiaus, ir nariai svetimų pasiuntinybių ir atstovybių prisidėjo prie šio darbo.

Tarptautinis to Raudonojo Kryžiaus Komitetas, Genevoje, kuris yra Europos Centras priėmimui laiškų nuo civilinių žmonių karo užpultose šalyse sakė, kad kada Suv. Valstijos įstojo į karą, persiuntimai beveik visai sustojo, gal dėl pertraukimo transportacijos per Atlantiką. Bet praėjusiais mėnesiais skaičius susinešimų sparčiai padidėjo. Nuo rugsėjo 1939 m. Raudonasis Kryžius gavo iš viso 274,069 užklausimus, pranešimus ir reportus apie draugus ir gimines amerikiečių, kurie gyvena svetimose šalyse.

STASYS LITVINAS

sako:

Namų Savininkai! Aptaitykit namą! Lentos, Balkiai, Durys, Langai ir visokia medžiaga. Kreipkitės į —

Carr-Moody Lumber Co.

3039 S. Halsted St. VICTORY 1272
Chicago, Ill.

The Hollywood Duplex

1009 North 18th Avenue
Hollywood, Florida

Rudeni, žiemą ir pavasarį, daugelis važiuoja į Floridą šiltai prabūti. „The Hollywood Duplex“, tai namukų viešbutis, kuriame galima gyventi turint visus patogumus. Lietuviai Mr. ir Mrs. J. Swolkin, savininkai.

DIRVA

Savaitraštis leidžiamas Clevelande
Redakt. K. S. Karpius
Kaina metams \$2.00

Adresas:
6820 SUPERIOR AVE.
Cleveland, Ohio.

CONRAD

FOTOGRAFAS

Studija įrengta moderniškomis pirmos rūšies su užlaidomis ir Hollywood šviesomis. Darbas garantuotas.
420 W. 63rd St.
tel. Eng. 5883-5840

Tu Mergyte.

Tu mergyte, tu jaunoji,
Ko tu smūtna vis vaikščioji?
Ar rūteles sėjai svetimoj šalelėj?

Ar tau gaila žalių rūtų,

Ar geltonų lelijėlių?
Ar senos močiutės vargely palikti?

Nei man gaila žalių rūtų,
Nei geltonų lelijėlių,
Tik senos močiutės vargely palikti.

Stov' žirgeliai pakinkyti,
Prie gonkelių pastatyti,
Jau laikas sesele į vežimą sėsti.

Mūs seselė parėdyta,
Už stalelio pasodyta.
Graudžiai beverkianti, prie vyro šalelės.

Eik sesele, pasikloniok,
Tėvužėliui iki žemei.
Kad jis tau atskyrė, geriausią dalelę.

Eik sesele, pasikloniok,
Motinėlei iki žemei,
Kad ji tau sukrovė, didelį kraitelį.

Eik sesele, pasikloniok,
Brolužėliui iki žemei,
Kad jis tau padėjo, rūteles pasėti.

Eik sesele, pasikloniok,
Sesutėlei iki žemei,
Kad ji tau padėjo, vainikėlį pinti.

— Liaudies dainelė.

Parduodam Vilnonius Švederius, Dideliems ir Mažiams,
Vilnonės Pirštines, Vilnonės Kepuraites Mažiams Vaiku-
čiams, Vilnonės Kojines dėl Vyriškių ir Moterų, Vilnoniai
Apatiniai Marškiniai dėl Vyriškių.

BRIDGEPORT KNITTING MILLS

F. Selemonavičius, Savininkas

504 West 33rd Street, arti Normal Ave.

Tel. VICTory 3486

Chicago, Ill.

ANTANAS A. OLIS

ADVOKATAS

Vidurmiesty: 134 No. La Salle St.

Tel. RANDolph 0332

Bridgeport: 3252 So. Halsted Street

Valandos: nuo 7 iki 9 vakare

Tik ketvirtadieniais

Telephone CALumet 6945

MARGUTIS

Metams \$2.00

Pusei metų \$1.00

6755 S. Western Ave.

Chicago, Ill.

REUMATIŠKI

SKAUSMAI

Deksno Galinga Mostis, su-
daryta iš daug skirtingų ele-
mentų, turi savyje galingą ši-
limą. Šildydama galingai, ištar-
pins Reumatiškus skausmus,
rankų, kojų skaudėjimą ir tir-
pimą, dieglius, šaltį. Daugumui
žmonių pagelbėjo ir tamstai
pagelbės. Nelauk ilgiaus, ale
tuojaus įsigyk. D E K E N S
O I N T M E N T, arba rašy-
kite į dirbtuvę. Kaina 75c,
\$1.50.

DEKENS OINTMENT COMPANY,

Hartford, Conn.

KOPLYČIOS DYKAI

Visose Miesto Dalyse

AMBULANCE

Dieną Ir Naktį

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

NARIAI CHICAGOS IR CICEROS LIETUVIŲ LAI DOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASSOCIACIJOS

I. J. ZOLP

1646 West 46th Street

Tel. YARds 0781-0782

LACHAWICZ IR SŪNAI

2314 West 23rd Place

Tel. CANal 2515

42-44 East 108th Street

Tel. PULlman 1270

P. J. RIDIKAS

3354 South Halsted Street

Skyrius: 710 West 18th Street

Visi telefonai: YARds 1419

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 Lituanica Avenue

Tel. YARds 4908

MAŽEIKAI IR EVANAUSKAS

3319 Lituanica Avenue

Tel. YARds 1138-1139

LEONARD F. BUKAUSKAS

10821 So. Michigan Avenue

Tel. PULlman 9661

J. LIULEVIČIUS

4348 So. California Avenue

Tel. LAFayette 3572

